

Nazwa przedmiotu: Metodyka nauczania gry na fortepianie			
Jednostka prowadząca przedmiot: Wydział Instrumentalno - Pedagogiczny Edukacji Muzycznej i Wokalistyki		Ważne od roku akademickiego: 2025/2026	
Kierunek: Instrumentalistyka		Specjalność: Pedagogika instrumentalna - gra na fortepianie	
Forma studiów: stacjonarne II st.	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy	
Forma zajęć: wykłady	Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: I-II / II-III	Wymiar godzin: 45
Koordynator przedmiotu	Kierownik Katedry Pedagogiki Instrumentalnej		
Prowadzący zajęcia	prof. dr Ludmila Kasjanenko		
Cele przedmiotu	1.Przygotowanie do zawodu nauczyciela fortepianu w szkołach muzycznych II stopnia 2.Pozyskanie wiedzy na temat metod pracy z uczniami w różnych grupach wiekowych 3.Poznanie literatury pedagogicznej i zasad doboru repertuaru do indywidualnych potrzeb każdego ucznia		
Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z zakresu psychologii, pedagogiki i podstaw dydaktyki		
Kategorie efektów	Numer efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU	Numer efektu
Wiedza	1	znaczenie i miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych	D.1./E.1.W1
	2	podstawę programową nauczanego przedmiotu(instrumentu), cele kształcenia i treści nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie nauczania gry na instrumencie	D.1./E.1.W2.
	3	zadania merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze oraz konieczność wykorzystywania nowoczesnych technologii multimedialnych oraz konieczność dostosowywania ich do potrzeb edukacyjnych uczniów oraz konieczność stosowania nowoczesnych metod zwłaszcza aktywizujących uczniów; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym	D.1./E.1.W4
	4	metody kształcenia w odniesieniu do nauczania gry na instrumencie, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	D.1./E.1.W9
	5	sposoby diagnozy, kontroli i oceniania ich rodzaje i istotę w pracy dydaktycznej	D.1./E.1.W10-W11
	6	istotę diagnozy wstępnej każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu(instrumentu)lub prowadzonych zajęć oraz konieczność podmiotowego wspomaganie jego rozwoju; konieczność wspierania ucznia w przyswajaniu metod i technik skutecznego uczenia się, praktycznego wykorzystywania wiedzy oraz konieczności powtarzania i utrwalania wiedzy;	D.1./E.1.W12
	7	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1./E.1.W13
	8	zasady optymalnego wykorzystania czasu lekcji, ewaluacji swojej pracy oraz kształtowania pozytywnych wzorców i relacji w procesie dydaktycznym a także konieczność kształtowania potrzeby ciągłego	D.1./E.1.W14-W15

		doskonalenia się u swoich uczniów, kształtowania motywacji do uczenia się i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy	
Umiejętności	9	Identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi; określić rozkład materiału oraz powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania	D.1./E.1.U1-U.3
	10	dostosować metody, środki dydaktyczne oraz sposób komunikacji do indywidualnych potrzeb uczniów, wspierać i inspirować ich potrzeby edukacyjne	D.1./E.1.U4-U.5 D.1.U.7
	11	tworzyć narzędzia analizy i oceny pracy uczniów i ich efektów oraz formułować ich rzetelną ocenę	D.1./E.1.U6
	12	wykorzystać wyniki diagnozy umiejętności uczniowskiej oraz wyniki obserwacji jego pracy (zwłaszcza typowe dla przedmiotu-instrumentu błędy) do ciągłego podwyższania jakości kształcenia	D.1./E.1.U8-U.9
	13	Podjąć skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	D.1./E.1.U10-U.11
Kompetencje społeczne	14	dostosowywania metod pracy do stylów uczenia się i indywidualnych potrzeb uczniów oraz inspirowania ich do kreatywnych poszukiwań artystycznych poszerzających wiedzę i zdrowy tryb życia	D.1./E.1.K1,K.3
	15	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej	D.1/E.1.K4
	16	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich nawyków kulturalnych i kompetencji komunikacyjnych, umiejętności pracy w grupie (zwłaszcza rozwiązywania problemów)	D.1./E.1.K5-K6
	17	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia; kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu oraz prezentowania i promowania postawy „uczenia się przez całe życie”	D.1./E.1.K7, K9
TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU			Liczba godzin
<ol style="list-style-type: none"> Analiza podstaw programowych instrumentu głównego obowiązujących w szkołach muzycznych II stopnia. Program nauczania przedmiotu fortepian główny w szkole II stopnia - cele nauczania, treści kształcenia, projektowanie Praca nad warsztatem instrumentalnym ucznia szkoły muzycznej II stopnia Indywidualizacja nauczania i jego ranga w procesie kształcenia na drugim etapie edukacyjnym Nauczanie dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów z uwzględnieniem ich zdolności i wrodzonych predyspozycji Rozwiązania metodyczne i organizacyjne w szkole muzycznej II stopnia uwzględniające w nauczaniu zróżnicowanie uczniów. Monitorowanie i ocena procesu dydaktycznego Przygotowanie do występu publicznego Analiza dostępnej literatury edukacyjnej w szkole muzycznej II stopnia Komunikacja i współpraca z rodzicami Nowoczesne techniki nauczania stosowane w szkolnictwie II stopnia Stres i techniki relaksacyjne Wizerunek współczesnego artysty Wykorzystanie współczesnych technik multimedialnych Omówienie wybranych pozycji literatury fachowej 			45
Metody kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> Wykład Praca z tekstem Dyskusja rozwiązywanie zadań dydaktycznych Praca indywidualna Prezentacje 		
	Metoda		Numer efektu uczenia

Metody weryfikacji efektów uczenia się	1. Realizacja zleconego zadania 2. Prezentacja wybranej pracy 3. Kolokwium 4. Egzamin	1-17		
KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI				
Numer efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji	
1	1-15	1-6	1-4	
2	1-15	1-6	1-4	
3	1-15	1-6	1-4	
4	1-15	1-6	1-4	
5	1-15	1-6	1-4	
6	1-15	1-6	1-4	
7	1-15	1-6	1-4	
8	1-15	1-6	1-4	
9	1-15	1-6	1-4	
10	1-15	1-6	1-4	
11	1-15	1-6	1-4	
12	1-15	1-6	1-4	
13	1-15	1-6	1-4	
14	1-15	1-6	1-4	
15	1-15	1-6	1-4	
16	1-15	1-6	1-4	
17	1-15	1-6	1-4	
Warunki zaliczenia	Warunkiem zaliczenia każdego semestru jest: <ul style="list-style-type: none"> • regularna obecność studenta na zajęciach (dopuszczalne są 3 nieusprawiedliwione nieobecności oraz 5 nieobecności usprawiedliwionych - Regulamin Studiów UMFC) • wywiązywanie się z powierzonych do realizacji zadań i projektów w trakcie trwania semestru • zdanie egzaminu z wynikiem pozytywnym 			
Rok	I	II	III	IV
Semestr	I	II	III	IV
ECTS	-	2	1	-
Liczba godzin w tyg.	-	2	1	-
Rodzaj zaliczenia	-	kolokwium	egzamin	-
Literatura podstawowa				
<ul style="list-style-type: none"> • Podstawa programowa przedmiotów : fortepian główny, fortepian obowiązkowy i fortepian dodatkowy obowiązująca w szkołach muzycznych II stopnia. • Neuhaus H. - Sztuka pianistyczna, Kraków 1970 • Kierska A. - Nauczanie gry na fortepianie - powołanie, umiejętność, wiedza , Wrocław 2011. • Niemira M. - Jak zdobyć, rozwijać i utrzymać technikę pianistyczną, Bydgoszcz 2002 • Chmielowska W. - O sztuce nauczania gry na fortepianie, Katowice 2010 • Bruhn S. - Przewodnik interpretacji pianistycznej, Katowice 1998 • Sandor G. - O grze na fortepianie, Warszawa 1994 • Dostępne zasoby internetowe 				
Literatura uzupełniająca				
<ul style="list-style-type: none"> • Dankowska J. - „ O muzyce i filozofii” Akademia Muzyczna im. F. Chopina, Warszawa 2000 • Day Ch.- „Rozwój zawodowy nauczyciela - uczenie się przez całe życie” Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne • Olędzki S.(red.) - „Z praktycznych zagadnień pedagogiki muzycznej” Zeszyty Naukowe AMFC Filia w Białymstoku nr 2 • Pielachowski J.- „Trzy razy szkoła: uczniowie, nauczyciele, organizacja” wydawnictwo eMPI2, Poznań • Hansen Anders - „Wyloguj swój mózg” • Kaczmarzyk Marek-„Szkoła neuronów” • Profesjonalizm w edukacji muzycznej. Propozycje dla zmieniającej się szkoły, red.: R. Gozdecka, A. Wejner, Lublin 2013, • M. Przychodzińska, Wychowanie muzyczne - idee, treści, kierunki rozwoju, Warszawa 1989, • R. Ławrowska, Uczeń i nauczyciel w edukacji muzycznej, Kraków 2003 				

- Z. Konaszkiewicz - Szkice o pedagogice muzycznej, Warszawa 2001
- E. Kumik - Muzyka w przestrzeni edukacyjnej, Łódź 2019
- Jak budować dobrą szkołę? Potencjał i bariery ewaluacji w oświacie, red.: G. Mazurkiewicz, Kraków 2015,
- Jakość edukacji. Różnorodne perspektywy, red.: G. Mazurkiewicz, Kraków 2012,
- B. Bonna, Zdolności muzyczne - ich rozwój i uwarunkowania : wybrane koncepcje uzdolnienia muzycznego, w: Wybrane zagadnienia edukacji uczniów zdolnych. T. 1, Zdolności i stymulowanie ich rozwoju, red.: W.Limont, J. Cieślukowska, Toruń 2005,
- dostępne materiały internetowe

KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA

Zajęcia dydaktyczne	45	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu	5
Przygotowanie się do zajęć	15	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10
Praca własna z literaturą	10	Inne	0
Konsultacje	5		
Łączny nakład pracy w godzinach	90	Łączna liczba ECTS	3

Możliwości kariery zawodowej

Praca w szkołach muzycznych I/II stopnia